

Pracovní list – Občanská výchova

Demokracie a občanská společnost

Jméno a příjmení: _____ Třída: _____ Datum: _____

Úvodní text

Demokracie je forma vlády, ve které má moc lid, tedy občané státu. V demokratickém státě mají lidé právo svobodně vyjadřovat své názory, podílet se na veřejném dění a rozhodovat o budoucnosti země prostřednictvím voleb. Volby se konají pravidelně a mohou se jich účastnit občané České republiky, kteří dosáhli věku 18 let.

Ve volbách si občané vybírají své zástupce, kteří je zastupují v parlamentu. Parlament je zákonodárný orgán státu a jeho hlavním úkolem je přijímat zákony. Zákony jsou pravidla, která platí pro všechny občany a musí je dodržovat každý bez rozdílu.

Velmi důležitým dokumentem je ústava. Ústava je nejvyšší zákon státu a stanovuje základní pravidla fungování České republiky. Zároveň chrání základní práva a svobody občanů a zajišťuje, aby všichni měli stejná práva před zákonem.

Hlavou státu je prezident, který není volen na doživotí, ale na omezené časové období. V demokratickém státě mohou občané také zakládat politické strany, tedy organizace lidí s podobnými politickými názory. Demokracie však funguje jen tehdy, pokud se občané aktivně zajímají o dění ve státě a nesou odpovědnost za svá rozhodnutí.

Úkol 1 – Přirazovačka

Přiřaď správný pojem k jeho vysvětlení:

A) Demokracie	1) Nejvyšší zákon státu.
B) Parlament	2) Forma vlády, kde má moc lid.
C) Volby	3) Pravidlo, které musí všichni dodržovat.
D) Ústava	4) Organizace sdružující lidi s podobnými politickými názory.
E) Občan	5) Způsob, jakým si lidé vybírají své zástupce.
F) Prezident	6) Osoba s občanstvím určitého státu.
G) Politická strana	7) Zákonodárný orgán státu.
H) Zákon	8) Hlava státu České republiky.

Řešení: A-___, B-___, C-___, D-___, E-___, F-___, G-___, H-___

Úkol 2 – Vyber správnou odpověď

- 1) Kolik let musí mít občan ČR, aby mohl volit?
 - a) 15 let
 - b) 18 let
 - c) 21 let

- 2) Kdo přijímá zákony v České republice?
 - a) Prezident
 - b) Parlament
 - c) Senát

- 3) Jak dlouho trvá volební období Poslanecké sněmovny?
 - a) 2 roky
 - b) 4 roky
 - c) 6 let

- 4) Co znamená pojem demokracie?
 - a) Vláda jednoho člověka
 - b) Vláda lidu
 - c) Vláda armády

- 5) Kdo je hlavou státu České republiky?
 - a) Premiér
 - b) Prezident
 - c) Předseda vlády

- 6) Co je hlavním úkolem parlamentu?
 - a) Řídit obce
 - b) Přijímat zákony
 - c) Soudit občany

- 7) K čemu slouží ústava?
 - a) K volbě prezidenta
 - b) K ochraně práv občanů
 - c) K řízení škol

- 8) Kdo může založit politickou stranu?
 - a) Pouze prezident
 - b) Občané s podobnými názory
 - c) Pouze vláda

Úkol 3 – Ano / Ne

Označ, zda je tvrzení pravdivé (ANO), nebo nepravdivé (NE):

- 1) V demokracii mají občané právo vyjadřovat svůj názor. ANO / NE
- 2) Volby se v demokratickém státě nekonají. ANO / NE
- 3) Parlament je orgán, který přijímá zákony. ANO / NE
- 4) Prezident je volen na doživotí. ANO / NE
- 5) Ústava chrání základní práva a svobody občanů. ANO / NE
- 6) Občané se nemusí zajímat o veřejné dění. ANO / NE
- 7) Demokracie funguje bez pravidel. ANO / NE
- 8) Každý občan má stejná práva před zákonem. ANO / NE